

турат амьдралын эхн хадгара соруула-биде дийшгүйн га комплексиринг — курортны санаторийлерин, турист лагерин, дийшгала б жынхирал тудар аллар. Би чанга б таалай-биде бот амьчларын, эртем-шинчиле амьдгаштан эгелел өөрүн туудуу бугуу гел чүддэлер онгу бид чылга кылал эгелел турар.

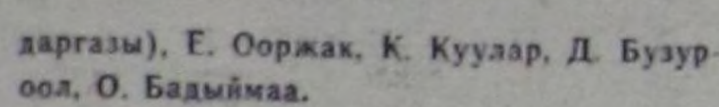
Маала дмдгелетгилер а тымгартылар өөрүнн хворин амьчларала боттадыларин хей эртем-шинчиле ажмал чорудары нөгетинер. Бо таалай-биде амьчларала республик эртем-шинчиле, орган зинадыларин бүгү күжүн, Тывалын амьдгаштайнын янзы бүгү дидарыларын хөгжмж өнүн өөрүнн көрүп турар эс хоорайдала эртем-шинчиле боттан төлөкиле институтын, геологтүу база георафртык экспедицияларын хаара туудууларын арга-мержемайн, улгерт-лужууларын долдуу-бид амьчтала кутгала.

Бо бүгү аргаларны ч амьжамал турган, Тывалы амьчтала чомыны республик ичид уус амьчтала-аргыннын ичид уус амьчтала-биде денгел кутрубуулаан, бистия социалитик Төрүн куртууруска коммиситгитингиледин Материал техниктик базазын тургууу таалай-биде уугу үгелге ботууц уугу-хуууун төлөтлн-бид килер.

К. ШАКТАРЖИК,
география эртемнериниң
кандидаты.

АЖЫЛЫВЫС ИДЕПКЕЙЖИИР

СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүзелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның Бүгү-эвеледиң социалисттик чарыжының дуга-сында докталарын таныш-каш, аңаа дууштур Сарыг-Тейде кыштамада 10 тонна көрженин кургалдып, чайгы уеде 12 тонна сириниң белет-үзүдү.

ЧОННУН ТӨЛЭЭЛЕРИ

ол черлерг кыдыр чогуу
апаарга, ошар кайнаар дээр
эрктен чайын Час-Адырже
кожуу лапша, анда ча-
лаан бис. Кодаңа чыи се-
мис-шымыр кур кыштан ту-
рар. Сатлыңч кыжы чы-
тып, чаыи кончур берге че-
р. Шала чаксаар хат-кавысы
кесерээ турунуп, алд чоо-
гунда одарже чыи бэзи үн-
дүрси берген каар.

Мен боздарымга айма-
лыч аймактын бедилери
дээр-ле чүте бөгүни бай-
дал-бизе чурттайып, бу-
рунгар дешилгесе тодар-
гы суруга салып, онаш-
кан аймактын харымсалга-

Колхоз даргазының бир хуну

дун калдары мени сонга-
ны улам кучеништинге
ажылдарымны хуздандирип
турар.

«1976—1980 чылдарда
ССРЭниң улус ажил-гы-
ны хожуджунда кол ула-
дымыштыктары» деп пар-
тияның XXV съездинин
СЭКП ТК-ниң төдөлсидин
номчул орарга, номунд чаа-
гы чоруну моюн сонгаар-
да белендирчеге улаганга
тодаргай хемчегдер көрүдү-
ген-дир. Базал ол ышакка кы-
лып булдуруп турар продук-
циянын шынырычине онза са-
гым салым ажилдардын
жалаан чорун. Ынангаш
тургун Коммунисттик пар-
тиянын бул бүрү салым ту-
руп чурду улур сорулга-
ларында харым кылдар шы-
нырыч белешти аяктык
чорукту бостандык оңту
беш чымылда хей-тат ки-
риништинин, улам шуугуру
ажылдары — хуздатем
деп бодан чоруп мен.

Д. ООРЖАК

Чиге көрүп, долгап орар...

ийиги арын ● 1976 ч. февраль 7

12 51

КӨРҮЛДЕ-КОНКУРСТУҢ ТҮҢНЕЛИ

Көзгө көрүнүшү библиотеканын кызматкерлеринин үзүмдөрү сорулган. Бул эки көжөр библиотеканын дээрлик көрүлде-конкурсту республикага эртең чыгып чарлаан турган. 1974 чыгыла баштаган көжөр библиотеканын болгон ном бийлигинин саны өскөн. Көжөр библиотеканын, ном бийлиги пунктуалдык колдуулаштырып, сүт-башан фермаларына, хов-болгон малчылар тураларына, илангыч сезонунг ажылдоо үзүндө организа-тай турар.

Бай-Тайганын Шуй, Каз-Хемини Каз-Хем, Эрзенин Бүдүл-Бажы, Бия-Хемини Ар-жаан библиотеканын ишкан эки ажылдыг өскө-дөө библиотеканын алап болуу. Бүдүлде-биле харылаанын быжылап калыптан туудуу ажал-херектин экинчиини практика баштап турар. Бүдүлдеге теңизини номнар пропагандалыгы чорударына коммунистер, комсомолчулар, көзүңгүч специалистер болгон өскө-дөө ажылдакчылар ишпейлгит кырып келгенер. Каз-Хемини Каз-Хем көзгө библиотеканын хамаарыжар

көжөр библиотеканын ажылын комсомолчу Н. Петров эки чоруткан. Ол боду трактор-бойтазында заправщиктеп турар. Ол чүгүл номнар тара-дыры-биле кызыгаарлапмай, бөсөдэлери, дотчуладарын чорудуу келген.

Бай-Тайганын Шуй библиотеканын көжөр библиотеканын ветеринар маданиянын чылаачыны В. Серен элөөн көш чылаар дурсуунда ажыл-дап келген. Ол бала-ла ном-нарын доктормал содуу, бөсө-дэлери, дотчуладарын чорудуу турар. Көжөр библиотеканын ишпейлгит ажылдакчылары бисте хой. Аягында-дан эл Кимей, «Каз-Тей» совхозтан Золотухин, «Хадым» колхозтан Ахпан дээр өскө-дөр-лаа олартга хамаарыжар.

Кызыл хоорайда көжөр библиотеканын болгон ном бийлиги

15 пунктуал бар. Горький болгон Островский аттыг библиотеканын көрүлде-конкурсту ишпейлгит киришкенер. Горький аттыг библиотеканын ном бийлиги пунктуу 299 ном-чүгүтү 1683 номун берген. Туубу заводунда көжөр библиотеканын миде мостком дар-газы А. П. Филиппов эргелек-чылган, миде 75 ажылы док-тормал номчун турар. Масса-лыг хемчеглерин түс-түс бүдү-рүлгелерге чорудуу таарым-чалыг бооп турар. Мостком түн-нелинде үстүндө библиотеканын боттарынын мунуула салды-ган сорулганын чедишкенин күсөдүп туралар.

Номчукчуларга көжөр библиотеканын дамчыгыш ном бээрин Кызыл хоорайда чүгү-ла чүгө деп санап турар. Ма-наа хамаарышкан тускай ай-тырыгы хоорайнын культу-ра

ажылдакчыларын профес-сионисттерини плениумга чыгарышкан. Социалисттар чарышты, мунуула дуржула-нын айтарымларын таарымча-лыг шиттирлээрине улуг-чукутуу киришкенер библиотек-лаа чүгүл деп санап турар. «Шалыгы ажы-ишти — беш чылга», «Мунуула дуржула-га бүтү талалыг доткомче», «Күш-ажыл болгон салгыла-туу», «Корум-чурум колдаты-тып элээр» дээр өскө-дөө теңизини номнар делегате-рини организастан. «Информаци-онна» дээр чикектиг тек-ниги аттарга шалып алар күйөрүн база чорудуушкан. «Эртем, бүдүрүлгө, күш-ажыл» деп темага көрүлде-делгелер чорудуу турар.

Көжөр библиотеканын көрүлде-конкурстууна Танды

Улут-Хем, Бай-Тайга, Току районнар ишпейлгит салган. Көрүлдеп калыптар эртерини таарымчалыг пропагандалаан. Танды районда 51 көжөр библиотеканын болгон. Район библиотеканын «Көжөр библиотеканын бундуу» тургус-кан. Илангыч Элегестин көрү-лгө библиотеканын бүдүрүлгө-биле харылаанын быжыт. Библиотеканын бүтү ажылы сово-кун мунуула салдыган со-вокулдарын шиттирлээрине улаштырып турар.

Улут-Хем районда 59 көжөр библиотеканы бар. Торгалыг, Хаймархан, Ак-Турут суулар-да библиотеканын ажылы эки. Көзгө ажыл-аттыг бийли-рини пропагандалаарычче, делегате-рини организастан таарымчалыг салгыш салды-ган.

Районда эң эки библиотеканы

Ак-Талдын болгон. Уж библиотеканын малчыларын 20 хире тураларына номнарын тара-дып чедирип турар.

Барыын-Хемчик, Чөөн-Хемчик, Ойун, Манды-Тайга, Эр-зени, Тес-Хем, Кызыл район-нын оргкомитеттери, райкүс-комнарын культу-ра хидис-тери, ол ишкан комсомол, профсоюз оргнары көрүлде-конкурсту багыт организа-ташкан. Уж районнарын библиотеканын бийлиги хой-ишкит организацыйалар-биле харылаанын тургузуу шыдаа-нын демдегээр алаар.

Эртерин чылдың түңнелин Бүдүл көжөр библиотеканын ортузунга көрүлде-конкурсту бирги чегин Бай-Тайганын Шуйда көзгө библиотеканын (эргелекчизи Х. С. Донган) ты-ыскап болгон библиотеканы х-

рекселерини комплекта-биле шалып. Илангыч чегин Каз-Хемини Каз-Хем көзгө библиотеканын (эргелекчизи А. Долганяна) тыыстылаан, библиотеканы херекселерини комплектиин бээр. Уш-ку чегин Кызылдын Горький аттыг библиотеканын (эргелекчизи В. Ф. Дулова) 100 рубльдин ном комплектиин-биле кады тыыскап.

Эң эки көжөр библиотеканын ажылдакчыларын дити-ишкит бажындарычче калас пүткөдөлөрүн, акша шаңналда-рын тыыскап.

С. ШИМТ, А. С. Пушкин аттыг рес-пуб-лика библиотеканын эр-тем-методиктиг салгыры-ныч улуг библиотеканы.

САЛГАЛДАРГА ДАМЧЫДАР

Бо чылдың январь эгесинде «Шыгыш» партиятын бир материалга хамаарышты салал-онолым кадар бодалдыг мен. «Шеклээр» совхозун хоочун хөгжүмчүзү эл К. Ооржактыг тыла хөгжүм херекселерин саймалары, алаа анык-оскенин өрөдир саналып конугу-ла чүгүдүгүнү тур мен. Ону мен куумда чоптуу деп деткир-дир мен.

1969 чылда чүсө. Чадаанага тоолчулар саядууга чораян мен. Бичан тыла хөгжүм херекселерини музыка школына өрөдир көрө чүд деп айтырып бир эртеңден салган мен. Ол айтырыг амынзында көр-дүнмейн турар деп харын алган мен. Хөг-жүм херекселерини (фабрикага кылган) бисте чок бооп турары билдир-ле болгон. Оон мыйа алаа ойнап билер кижилер оны кылып билер. Кылып билер мастерлер оны ойнап билер. Мен бодан көрүмгө, ош шит-тирлеп ал болуу арга чеге бар боор. Ам-гы шаг дээрте магадыг үе шыкажыл. Ку-зенин чедиш алар, сураанын тып алар. Удуртуп баштаар оргналар холга ап, шит-тирлептер болза чеге ужуу бар-дыр.

Бизаанын, илгале тыла, улус шаг шаа-лан ойнап чораян. Бизаанын дөрт хылдыг, өткүт чиге үнүгү херексел. Алаа херэ-жен-даа кижин ойнап болуу

Илгал-нарын болгон солун эт. Оон үн, аалгазын язы-бүрү хегирге ойнап болуу. Чижээ: мрладырындан атыла буста-дыр, куш үнү өткүдүрерин, кара дурууа үнү, уруг өнөкээрин дээр оон-даа өске.

Мен бодум итл ойнаарыма хандыкым-дыг мен. Илгал ойнаарыма 12 харым-да-ла өрөгөн мен. Мээң ада-өгөм үш ада ажылдыр итл, бизааныча ойнап келген. Мен үш дугаар ада мен. Бистин өт-бүл-ө-висте 6-дан 16 хар чеди дөрт оол бар. Оларын итл үдөлгө-биле сыгытырыпга чадкытырып турар мен. Чүгө мээң оол-дарын эвес, харын бистин совхозун чүгө Торгалыг салгырында хой аныктар өрө-нип турар. Чер-чеге ойнап билер кижин бүтүрү бодууну салгааны артырып каап турар болза херек чогуу-дур ийин.

Мен бодум 1956 чылдан бээр-де бот-ты-ныгыр уран чүгө. Соноугадыг, алаа кырып, районудан өскө-дөр-лаа ойнап чо-руу турдум. Назы-хар дотус-даа, бо шаг-ла талант кырыас магады-дыр.

Тыла хөгжүм херекселеринге анык-ос-кенин өрөдир чеге чүгүл. Бо айтыры-м болуу-чогууру-биле өрөгөн көрө эки.

А. ЧҮЛДҮМ-ООЛ.

Улут-Хем район.

Кышкы олимпиада

БАШТАЙГЫ ЧЕМПИОН-СОВЕТ СПОРТЧУ

ИНСБРУК. (СЭТА). Москва

ТИЛЭЭР ҮЕ КЕЛГЕН

76-чы Олимпиададамын баштайгы чемпиону, москвич армейцы Сергей Савельев пер-рүк болгон хей чугаа чок киж. Келер үенин олимпиады-зынч төртүтүнгөш, өскөн ка-дыг-дошкун Ыракшы Чөөн чүк-те илгит шынарларын белги-биле үнөлээр. Амур областа Ново-Бурейский дээр суурга ортумак школага-ла Сергей спортка хамыгып — баштай-гыны атлетикага киржип тур-ган. Алаа хамаарыш илгит-ла белги эвес турган — кыжын соок 40—50 градус чеге бер-гилээр.

Савельев шегер албанын Сахалинде жыгыаар шеринге эгелзэн. Ол алаа үргүлчү-ле хаагыт чорупуу ужурга тавар-жып турган. Анык оол орта-ак хэр шынар бүрөсчелеринге хаагыт: маңаарыма дамы-лаа аларган. Оон соонда Сер-гей спорт мастер, улаааааа Ыракшы Чөөн чүкүчү чемпиону аларган.

Лейк-Плэсиде (АКШ) бол-

туртту. 28 харым хаагыч Сергей Савельев XII Ак олим-пиадын совет командазын баштайгы «алдын шаңналы» алган. Сергей 30 километрге хаагыт чарышка тилгээ, ону 1 шаг 30 минута, 29.38 секунда-ла эртен. Хулар шаңналым Рудный хоорайда (Казак-стан) барган Иван Гаранин тилгеп алган (бистин хаагыч-ларымыс олимпиадык оюн-нарга мыгыт «ийа дакпыр» чедишкени бир-де дугаарында чедиш алган). Оон түнелги — 1 шаг 31 минута, 09.29 секун-да болган.

Бо чарышка ийги чегин ал-ган Уильям Коч (АКШ) — Гуайфорд хоорайнын 20 хар-лыг чурттакчысы. Ол Олим-пийжы маргалдааларын хаа-к чарыжына шаңнал алган тө-гүдө бир-де дугаар америка спортсмен бооп турар.

ган Бүгү-делегей уикерсада-зынга Савельев анык оолдар чарыжына тилгээ, делегей маргалдааларын баштайгы че-дишкенин чедиш алган. Мур-манскиге чуртка бирги чер дөпт маргалдаалар болгон 1973 чылда ол бир ал-дын болгон үш хулар медаль-дарын чаалап алтарга, хоочун хаагычтар оон сестир алар-ганлар. 1974 чылдан делегей маргалдааларга Савельев ил-гит-ла чедишче чок болган — ол 50 километрге чарыжыш, ои дугаарында келген.

Чоокта чаа Бакураанынги шилгиле маргалдааларынга «марфон» чарышка илгит-чыг тилгегени чедиш алган, ол, Инсбрукка баргаш ийге-ууу эл — 30 болгон 50 кило-метрге чарышка дээр шаңнал-дар дээр оралдарын чугаа-лаан. Оон миде деп чугаала-ны бо улаааа боттанган-даа.

(СЭТА-нын тускай корр.).

ИНСБРУК.

ХЕРЭЭЖЕННЕРНИН 1500 МЕТРГЕ КОНЬКИЛИГ ЧАРЫЖЫ

ИНСБРУК. (СЭТА). Олим-пийжы катоктук доттуу орууга программанын баштайгы че-диш болуу 1500 метрге конь-килиз чарышка Ленинград чурттуу Галина Степанская эң-не кашагыла бооп, ол дис-танцияны 2 минута 16.58 се-кундаа маңал эртен.

Бирги чегин алган Галина Степанская «спорт» ста-жы — 10 чыл. 1500 метр — оң илгит дистанцияны. 12 чыл үзүктелешкени соонда Галина бистин спортчуларымыска 1500

метрге дээр олимпиадык атты эгилеп берген. 2-ги чеге үн-ген Шала, Янг (АКШ) олим-пиада мунууу чарыжда 500 метрге делегей рекордуу тур-гускан. Ол 25 харым спортчу Детройт хоорайда чурттал турар. Ушкун чегин алган Татьяна Америна (СССР) Горький хоорайга төртүтүнгөш, илгит 26 чыл чурттал турар. Ол студент. Ковык спортчулаа 1963 чылдан бээр киржип турар, чурттуу шилгиле коман-дазын 1969 чылда кирген.

ЭСТАФЕТАНЫ ГАЛИНА УЛАМЧЫЛААН

Мунуулаагы кышкы олим-пийжы нарыскалардан онза-лаандар Инсбрукта оттуу ча-гыс эвес, а ийи пашта тал-баштаанын турары хамыктыг мунуулаа бистин спортсмен-нарынч салгыты чорупуу көрүлгө-биле дөмөк бооп тур-ган. 1964 чылда «Алскалоон» нун доттуу орууга Галина Скоблякова кымга-аа чегир-бөө, а бөгүн, 1976 чылда ле-нинградцы Галина Степанская олимпиадык кыжы програм-манын бирги номеринге — 1500 метрге чарышка бирги чегин чаалап алган.

Галина амыг ретин «хемчээ-ли»-биле алдырт, спорттук бо хегирине озаалан — оон алды харымыла киржип эгелзэн. Оон мунуулаа ол фигурдуу чунгулаашкында киржип иш-шөөп көргөн. Бичаала-даа ол улаааааа бодууну мергежи-ли — дүргөн чүгүрери болурун билген каан.

Галина ам 27 харым. Олим-пийжы маргалдаага киржип-те ол эвээш эвес казы-дыр.

Бичан кижинин келер үе-нин, салым-хуууну бодавас, чүгө хунде амыын көрүкөөр ада-не, дөргүл-торел бисте ам-даа бар.

Ол бичан оолдун школаже баар оруун биза-ла төрөдери, ада-нези буудалык. Игорь-нуц школадан оспавесирал төгүтү шынаарга эгелзэн. Ак-Турууноу ортумак школынын өрөгөн турда, ош бир төрөл «Ышылда алаага бараалы» дөпт эдиртип аларган. Болду алаа Седил-оол болгон согуу нези «соок» уткуп алган. Бичин оол оон чарыжыгаш Ак-Ту-рулда төрөдери чеге дөпт көргөн, Игорь ам школаже не бөсөпстан...

Мерген Мергенович! Бо ийи бичин хамаатыларын салым-хуууну шиттирлээрине ду-залан чедирип көрүм.

Н. КОМБУ.

Улут-Хем район.

ДАГ ХААКЧЫЛАРЫ

Мунуу-Сахалинск. Сахалинде улуг кижилер-биле кады уруулар база-ла слайдистер секциясында өрөгөн турар.

ЧУРУКТА: хоорайнын кыдынаан эгелзэн аскымт орук спортсменнери трамплинге болгон слайд оруктарына чедирип турар.

О. Галушконцов фотос.

(СЭТА-нын фотохроникасы).

ӨӨРЕНИРИНЧЕ ЧАЛАП ТУР

Кызылдын автоорук техникуму хундуску салгырга дөрт ай хуусаалыг белекел куртуунга сургуулар хулап алырын чарлап тур.

Курска ортумак школынч 8 класын дооскан алы өөренип турар оолдар, кыстарын хулап алы. Олар 8 классты доос-кан, техникумуну хундуску салгырына кирип ал болуу.

Уж өөренип чегин оол болгон хамааты туудуларынын, техник-тудугулары, техник-механиктерин, техник-тепо-графтарын белекээр. Олар дарааында мергежилдерин чедиш алыр.

«Автомобиль оруктарын тууду болгон амыгтары» «Орук машиналары болгон дөргө-херекселдер» «Улеттүр болгон хамааты тууд» «Топография»

Безжак курстарын (өртекти) кичээли неделда ийг ка-тал болуу.

Билиринишкенин 15 шактан 18 шакка чедир (воскре-сендө аныда) хунуун хулап алыр.

Бизаалар 1976 чылдын февраль 10-дан эгелээр.

Техникумун адреси: Кызыл хоорай, Промышленная ку-дунчуу, 71. № 6, 10, 12, 15 автоустар-биле «Техникум» деп автобус лентар чеге чедер. Айтырада № 48-38 теле-фонче долгаар.

Февральдын 7, 8 хуннөринде

республиканын хөгжүм-шин театрынга

Н. Кузнецовтун

„ИЙИ ӨН“

дөп шини болуу.

Шин кечээ 19 шакта эгелээр.

ХАЙЫРААН ЭТ

Тоора-Хем — чаагай үнүш-бойдушка бүртөгөн чараш суур-ла болгон. Бичаала-даа «бойдустан хайыраан мала-байна», чурттакчылар төрөөн суурун улам-на чарашты, чаа-гайжыдарын күсөөр. А ол кү-зөдери, илангыч көдөө Советтер (даргазы Н. Куликов) деткевейн баары мырпай деткевейт.

Чагыс чер чурттууас, Со-вет Завелиния Маадыры Ми-халд Бухтуев аттыг чүдүмү бар. Ол кудумчулап эртерге, карака чарышчыл «чуртук-ла» хей: мыла-мында оваа бо, кажа-херин куурапын, ою-жум-мийиш чыгыдап алган, элел-үрелип калгылаан. Ону көрүштүг чараш кылдыр септеп чаартып дугайында кө-дө Совет кажа-бир шагда са-гыш салганы-ла ол боор, мыд чөвүрээлгит кылып-кылып ма-на

заларын кудумчу дугаар чымып оваалап каан. Олар ам «эстип» чидип, прип, хажып үрелип чыгышпаан. Харын-даа чыгган ол оваа маңаалар ам боттары-ла чараш эвес, прик, ос-хорум бок алар чыдар. Бир эвес көдөө Совет чонуну кү-жүн-даа олче организаствар чүгө болза, хей эвес үе иштин-

де кыла шаап каар чүве-дир ийин. Эш Н. Куликов ам ку-лаан кыскаш олуршкан. Ха-йыраан маңаалар баштайгы чаа, чараш хейи-дугаарын ос-куну чыгышпаан.

Мерген Мергенович, Кули-ковка дуудан калды көрөл.

О. ДЕЛГЕР-ОМ.

Току район.

ХИЛИС БАРБАС БЕ?

Бир-ле чүгөге хомудулаан сеткилимди сеперге чугаала-сам, Мерген Мергенович! Барым-барым, эртем, техника-нык бо хире... депшилетип ойунде билчү чок кыжыга ка-ратып дүмбей-биле дөмөй-ле. Мынчанга кижини бүтүрү хей-үе билип алырын күсөөр, бистин чүгө, илгити түрбүзө, бистин Ак-Турут суурда эр-тем-билигини белинче эвес, алааар чүгүтүр ийи-чангыс анык-өскөн бар-дыр. Шах ил-диг хилге эртин бар чылдар чалык пазынын көргөш, кижини чайгаар-ла хомудаар-дыр.

Ону чизек-биле көргүзүп карейн. Ажы-херек ужурун-да Чинге-Ховуда малчын Ый-нактын чалыкы калдып олур мен. Олекче кирип ортума, ка-жа экинде хураганнар ара-зынга бичил оол көстүп тур-ган чүгө. Ол оол мээң бараа-нымын көрүп кааш, чаш уру-гулаштыр ийи холал көдүрүп алган турган хураганын сала тыткып кааш, аярдан дескен койгунчташ шыкаш, бурт-ла элп. «Кижини ноп дээр оол боор, чегеки эл-мен шыкаш»

деп боданын дүжү чыдыр мен. Маңааи уунче кылаш-таш, хоорумге, ууун улуг та-жаанын дө-дө-лө азында менч каалап тур. Менн көрүп кааш, биза-ла ажыт кире берди...

Ол кымыл дээрзин сөөлүндө билим. Ак-Туруда кадык-шылга школынын 4-ку клас-зынга өрөгөн турган, оон ара катган Юра дээр оол бол-ду. Ол дээрте мээң барганым койгаууну олду-дур. Уж ада-не огулуну келер үеин эвес, а чүгө хунуун бодаа; ош чүгө хунде ажык-дуудуу бол-ду турар. Хой бажы дозуп, чаш хураганнар алаажып чо-руу турда, оолга школа деп чүгө уттувдуган. «Ону-моу мынчал, огул» деп айттыш-кын берип кааш, ада-не ботта-ры чылын чок, сарыг шайын таваар аартып олтурар. «Огул-нар чүгө өрөгөнсө силер?» деп айтырыпта, олар алааш чүгө-дег.

— Мынаас төлдү канчаар бис!» — деп харылаалар.

Бистин суурда Игорь деп база бир бичин оол бар. Ол

чүгө бирги класс дооскан. Биза-мында ырак-чоок дө-дүл-торелинч аразында «аля-торук» кылып дээр школазын база уткан.

Бичин кижинин келер үе-нин, салым-хуууну бодавас, чүгө хунде амыын көрүкөөр ада-не, дөргүл-торел бисте ам-даа бар.

Ол бичан оолдун школаже баар оруун биза-ла төрөдери, ада-нези буудалык. Игорь-нуц школадан оспавесирал төгүтү шынаарга эгелзэн. Ак-Турууноу ортумак школынын өрөгөн турда, ош бир төрөл «Ышылда алаага бараалы» дөпт эдиртип аларган. Болду алаа Седил-оол болгон согуу нези «соок» уткуп алган. Бичин оол оон чарыжыгаш Ак-Ту-рулда төрөдери чеге дөпт көргөн, Игорь ам школаже не бөсөпстан...

Мерген Мергенович! Бо ийи бичин хамаатыларын салым-хуууну шиттирлээрине ду-залан чедирип көрүм.

Н. КОМБУ.

Улут-Хем район.

Редакциянын АДРЕЗИ: ИНАЕКС 667000

Кызыл. Шетинин-Кравченко кудумчуу бажы №3 ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 24-63, редакторун оралакчыларын 35-24, 31-75, пропаганда кылдынын 31-75, харыскалгыз секретеринин 23-54, партияны амыраа кылдынын 37-13, культура кылдынын 23-54, көзгө ажыл-аттыг кылдынын 21-47, улеттүр кылдынын 22-64, чаага кылдынын 41-27, информация база совет тургузат кылдынын 20-60, корректор-ларын 27-41, бухгалтериянын 50-22, солун келбей барганга 32-75 телефонче долгаар.

Тараж 1684 ЧАГЫТ № 71. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАЛУНЕР

ТС-00058.